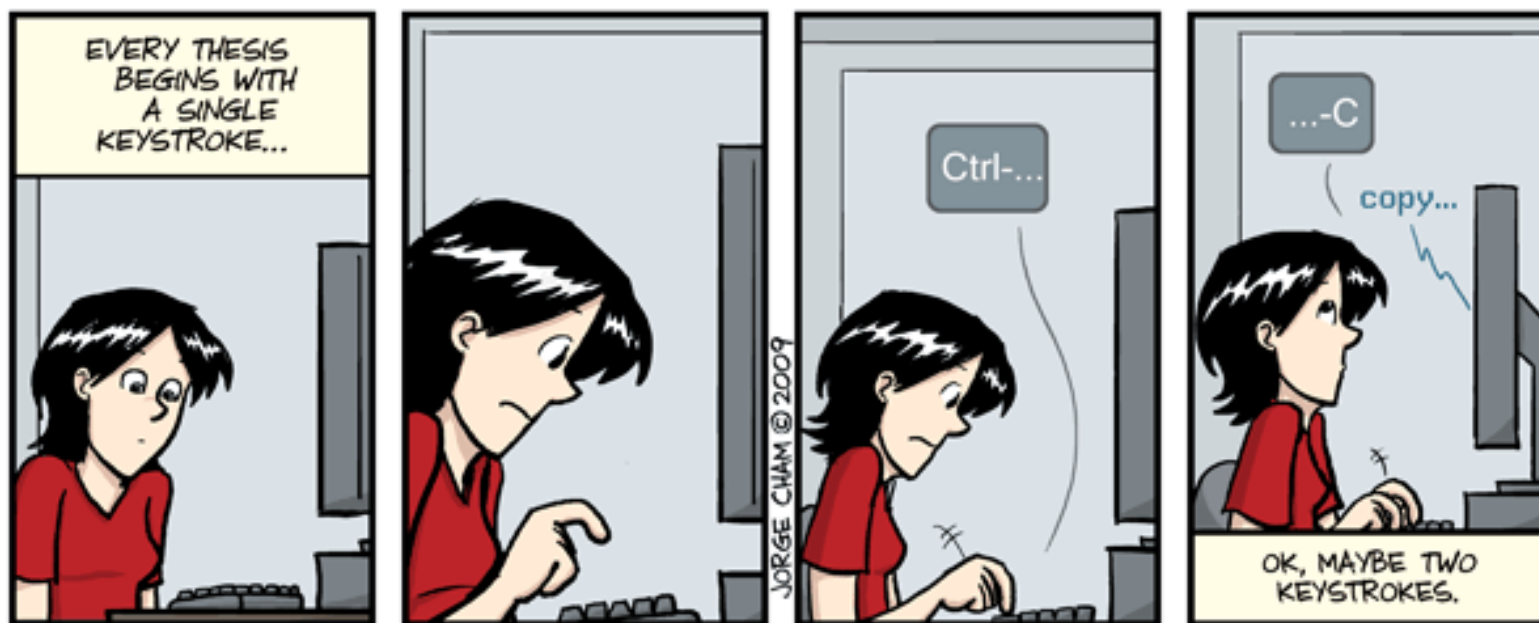

Ali je že kdo kdaj kaj prepisal?

WWW.PHDCOMICS.COM

Magistrska naloga Alenke Bratušek – plagiat?

DEMOKRACIJA Torek, 26 Februar 2013 14:22

Je bodoča predsednica vlade prepisovala?
(foto: arhiv Demokracija)

Nova ministrica za izobraževanje, znanost in šport

Ljubljana- pon, 30.03.2015 **Klavdija Markež** je od predsednika vlade Mira Cerarja prevzela posle na ministrstvu, je prek Twitter-ja [sporočil](#) Cerar.

Premier je namreč po odstopu **Stanke Setnikar Cankar** sam [začasno](#) vodil ta resor. Dosedanjo poslanko SMC Markeževa je državni zbor [potrdil](#) v petek zvečer.

Ministrica je v petek po zaprisegi dejala, da se zaveda neizmerne odgovornosti, ki so jo položili na njena ramena, verjame pa, da bo pretehtal »razum, konsenz, socialni dialog in nenazadnje srce«.

Klavdija Markež domnevno prepisala 70 odstotkov magistrske naloge

Ljubljana - čet, 09.04.2015

Državni zbor se je danes seznanil z odstopom šolske ministrice **Klavdije Markež**, ki je nepreklicno odstopila tudi od poslanske funkcije.

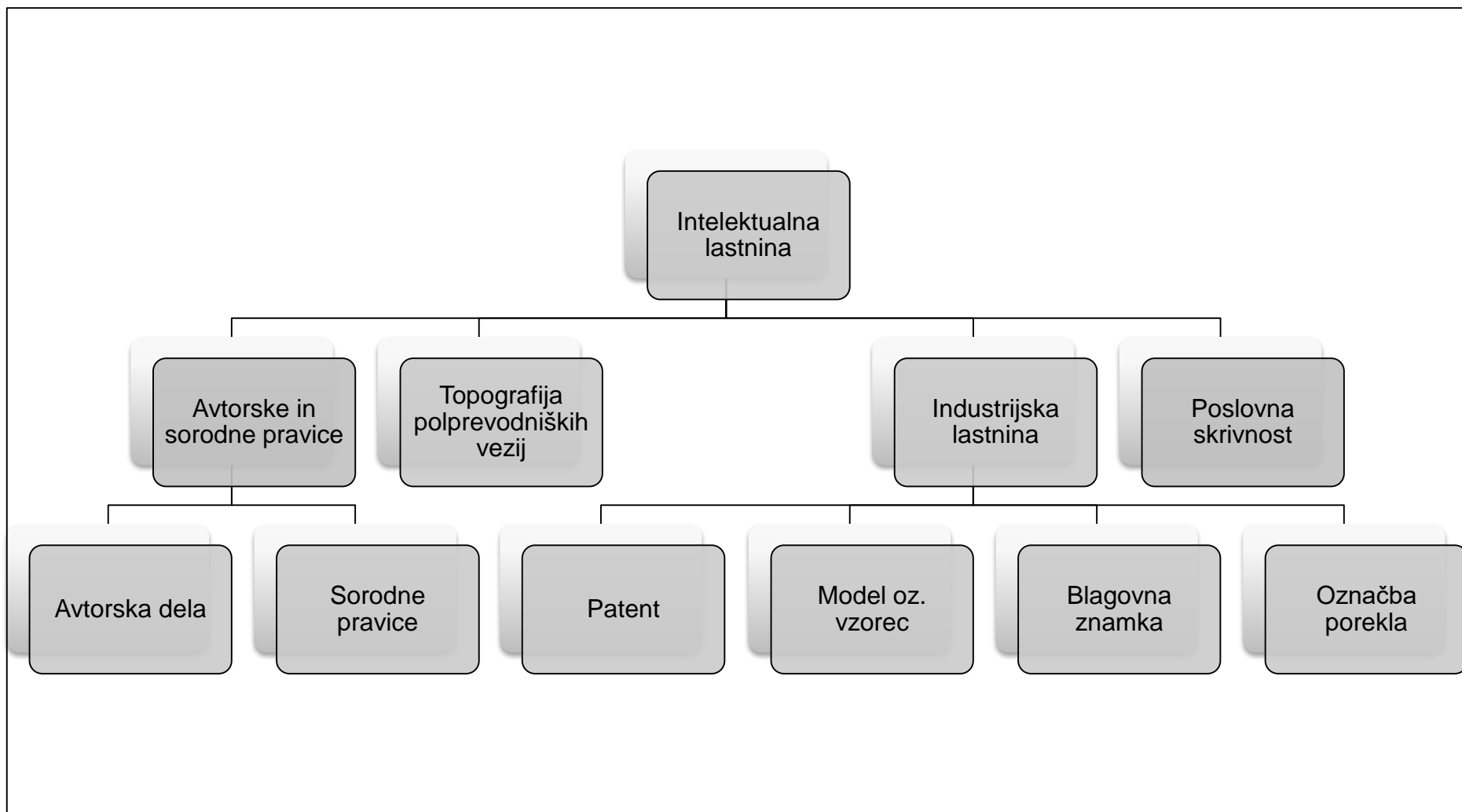

Klavdija Markež domnevno prepisala 70 odstotkov magistrske naloge (2)

Tednik Demokracija poroča, da naj bi Klavdija Markež prepisala kar 70 odstotkov svoje magistrske naloge. Zaradi plagiatorstva ji grozi odvzem naziva magistra. Iz osnutka poročila komisije na fakulteti za državne in evropske funkcije, kjer je magistrirala, pa izhaja še, da je bil del njene naloge tudi brez navedbe vira, s čimer so bili kršeni akademski standardi. Markeževa ima sedaj 30 dni časa, da odgovori na začasne zaključke fakultete. Nato bo senat fakultete sprejel končno odločitev.

Avtorstvo in plagiarizem

Vrste/oblike intelektualne lastnine

Kaj je intelektualna lastnina?

Preprosta definicija:

Intelektualna lastnina (IL) je produkt človeškega uma, ki ima komercialno vrednost.

Intelektualna lastnina ima oz. zavzema številne različne oblike človeških stvaritev:

- pesmi,
- leposlovne in strokovne knjige,
- umetniška dela,
- kartografska dela,
- dizajni,
- tehniški izumi,
- materiali,
- procesi,
- kemijske formule,
- stroji,
- topografija polprevodniških vezij,
- software, itd.

Intelektualna lastnina in zakonodaja

- Intelektualno lastnina je v sodobnih državah regulirana s posebno zakonodajo, skupkom predpisov in sodno prakso.
- Zakoni so v različnih državah različni, trendi, vključno z mednarodnimi trgovinskimi in drugimi sporazumi pa vodijo v poenotenje temeljnih načel in vzajemnost na globalnem nivoju.
- Zakonodaja na področju intelektualne lastnine ponuja zaščito lastniku intelektualne lastnine tako, da mu omogoči vložitev tožbe na sodišču, s katero lahko lastnik zahteva uveljavitev pravic, ki izhajajo iz naslova IL.

Intelektualna lastnina in zakonodaja

Zakonodaja s področja IL tako definira:

- pogoje pod katerimi se lahko prodajo ali posodijo (licencirajo) pravice, ki izhajajo iz IL;
- kako poravnati sodne spore, ki izhajajo iz trženja IL;
- kako izrabit ugodnosti, ki jih ponujajo vladne procedure in programi, ki vzpostavljajo in izboljšujejo zaščito pravic, ki izhajajo iz IL.

Zakon o avtorski in sorodnih pravicah (ZASP-UPB3), Ur.l. RS, št. 16/2007
Zakon o industrijski lastnini (ZIL-1), Ur.l. RS, št. 45/2001

Intelektualna lastnina in zakonodaja

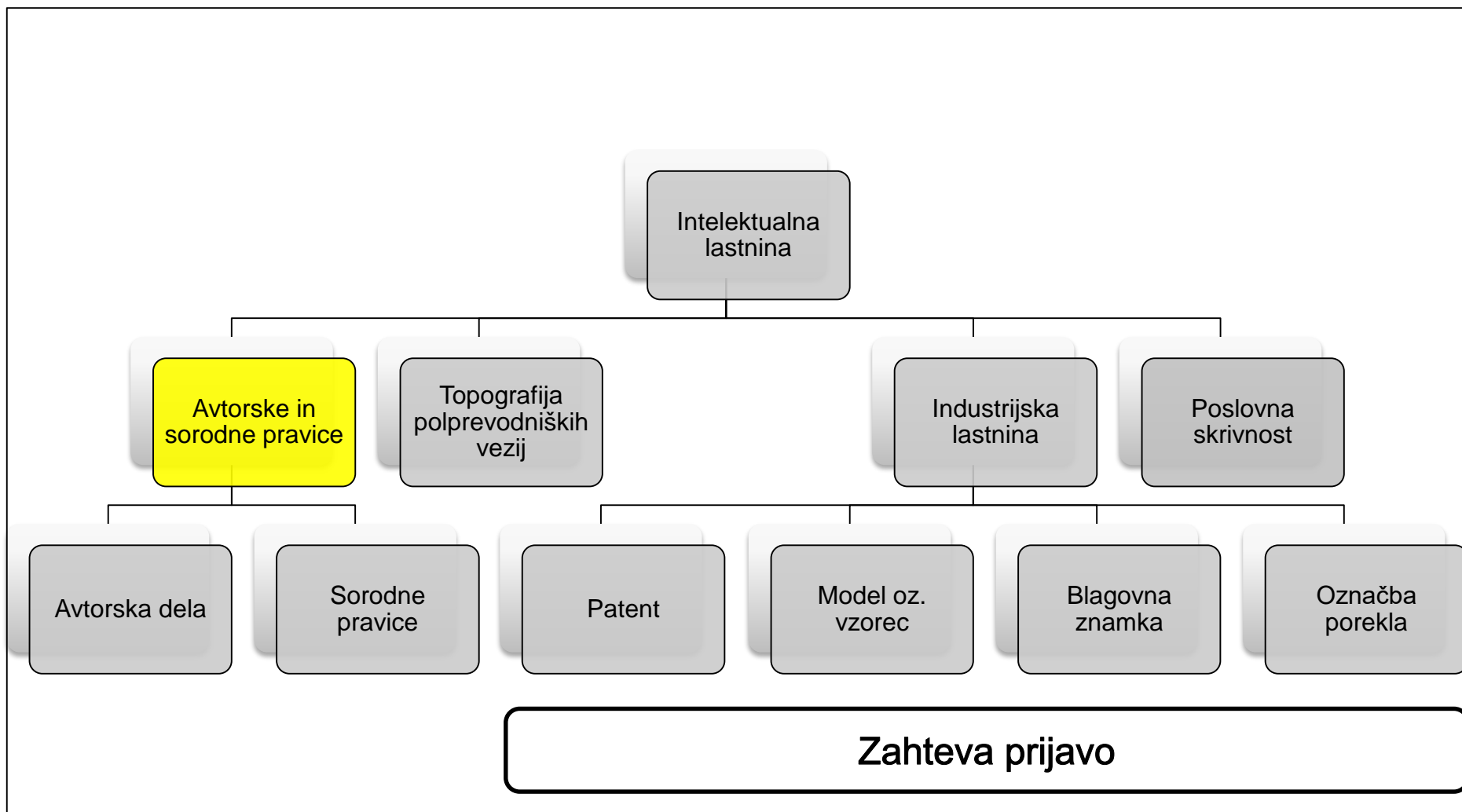
Zakonodaja s področja intelektualne lastnine je **orodje v rokah lastnika IL** in ne “obrambni zid”. O uporabi “orodja” se lastnik odloči, kadar meni, da se mu splača.

Na primer:

Zakonodaja s področja intelektualne lastnine ne bo sama po sebi preprečila kršenja pravic lastnika IL. Takšno kršenje se tudi ne preganja po uradnem postopku (kot na primer prometni prekršek ali umor).

Da pa lastniku IL možnost, da vloži tožbo na sodišče proti kršitelju, le-to pa nato ustrezno ukrepa. Npr. če nekdo nedovoljeno razmnožuje učbenik ali CD-je, mu bo to sodišče na zahtevo lastnika IL prepovedalo. Če lastnik IL prepovedi na sodišču ne bo zahteval, do takšne prepovedi ne bo prišlo.

Vrste/oblike intelektualne lastnine

Intellectual
property

```
graph TD; IP[Intellectual property] --> C[Copyright]; IP --> T[Trademarks]; IP --> P[Patents]; IP --> TS[Trade secret]; P --> UP[Utility patents]; P --> DP[Design patents]; P --> PP[Plant patents]; style C fill:#ffff00
```

Copyright

Trademarks

Patents

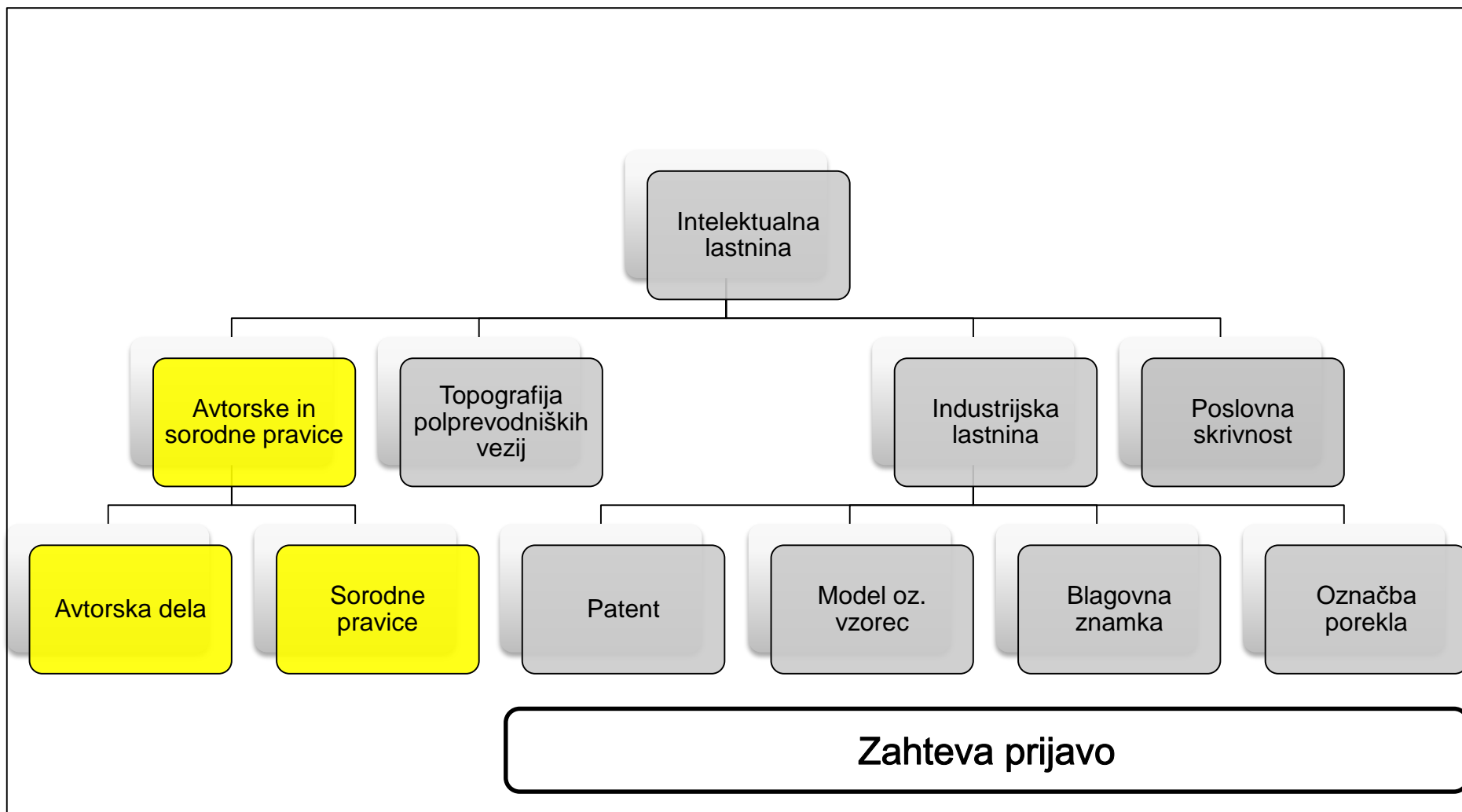
Trade
secret

Utility
patents

Design
patents

Plant
patents

Vrste/oblike intelektualne lastnine

Razmerje med avtorsko pravico in sorodnimi pravicami

4. člen

(1) Z varstvom sorodnih pravic po tem zakonu ostane varstvo avtorske pravice neokrnjeno in se ne sme na noben način vanj posegati.

(2) Določbe tega zakona o sestavinah avtorskega dela, o domnevi avtorstva, soavtorjih, avtorjih združenih del, vsebini materialnih avtorskih pravic in drugih pravic avtorja, razmerju med avtorsko in lastninsko pravico, vsebinskih omejitvah avtorske pravice, začetku in učinku teka rokov pri trajanju avtorske pravice ter avtorski pravici v pravnem prometu (1. in 2. oddelek Tretjega poglavja tega zakona) se smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice, razen če je v Petem poglavju tega zakona določeno drugače.

Avtorske in sorodne pravice

- Avtorske in sorodne pravice so oblika IL, ki samodejno – z njenim nastankom, pripade ustvarjalcu avtorskega (izraznega) dela.
- Avtorska dela so individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so **izražene** na kakršenkoli način.

Poznamo/ločimo:

- Moralne avtorske pravice
- Materialne avtorske pravice

Avtorske in sorodne pravice

- Avtorske in sorodne pravice so oblika IL, ki samodejno – z njenim nastankom, pripade ustvarjalcu avtorskega (izraznega) dela.
- Avtorska dela so individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so **izražene** na kakršenkoli način.

Poznamo/ločimo:

- Moralne avtorske pravice
- Materialne avtorske pravice

Kaj je avtorsko delo?

- Ključ do razumevanja, kaj je avtorsko delo je razlikovanje med idejo in izražanjem ideje.
- Avtorske pravice ščitijo le izrazna/izražena dela, ne pa tudi idej ali dejstev na katerih sloni izrazno delo.
- Na primer: avtorske pravice lahko ščitijo pesem, roman ali računalniško igrico o seksu v vesolju, ne pa ideje o seksu v vesolju oziroma seksa v vesolju.
- Da je delo varovano z avtorskimi pravicami mora zadostiti naslednjim kriterijem:
 - delo mora biti izvirno, kar pomeni da ga mora avtor ustvariti in ne kopirati;
 - mora biti zapisano na oprijemljivem (konkretnem) izraznem mediju, npr. na papirju, avdio ali video traku, računalniškem disku, glini, ipd.
 - mora vsebovati določeno mero kreativnosti, torej mora biti plod človeškega uma. Kolikšna je ta mera, ni dobro definirano, vendar pa npr. telefonski imenik, ki vsebuje le abecedno zložena imena ne zadosti temu pogoju.

AVTORSKO MATERIALNO PRAVO

AVTORSKO DELO - Varovana dela (1/2)

5. člen

(1) Avtorska dela so individualne intelektualne stvaritve s področja književnosti, znanosti in umetnosti, ki so na kakršenkoli način izražene, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Za avtorska dela veljajo zlasti:

1. govornjena dela, kot npr. govori, pridige, predavanja;
2. pisana dela, kot npr. leposlovna dela, članki, priročniki, študije ter računalniški programi;
3. glasbena dela z besedilom ali brez besedila;
4. gledališka, gledališko-glasbena in lutkovna dela;
5. koreografska in pantomimska dela;

AVTORSKO DELO - Varovana dela (2/2)

6. fotografska dela in dela, narejena po postopku, podobnem fotografiranju;
7. avdiovizualna dela;
8. likovna dela, kot npr. slike, grafike in kipi;
9. arhitekturna dela, kot npr. skice, načrti ter izvedeni objekti s področja arhitekture, urbanizma in krajinske arhitekture;
10. dela uporabne umetnosti in industrijskega oblikovanja;
11. kartografska dela;
12. predstavitve znanstvene, izobraževalne ali tehnične narave (tehnične risbe, načrti, skice, tabele, izvedenska mnenja, plastične predstavitve in druga dela enake narave).

Varovana avtorska dela

Za avtorska dela veljajo zlasti (povzeto po Zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah):

- govorna dela, kot npr. govori, pridige, predavanja;
- pisana dela, kot npr. leposlovna dela, članki, priročniki, študije ter računalniški programi;
- glasbena dela z besedilom ali brez besedila;
- gledališka, gledališko-glasbena in lutkovna dela;
- koreografska in pantomimska dela;
- fotografska dela in dela, narejena po postopku, podobnem fotografiranju;
- avdiovizualna dela;
- likovna dela, kot npr. slike, grafike in kipi;
- arhitekturna dela, kot npr. skice, načrti ter izvedeni objekti s področja arhitekture, urbanizma in krajinske arhitekture;
- dela uporabne umetnosti in industrijskega oblikovanja;
- kartografska dela;
- predstavitev znanstvene, izobraževalne ali tehnične narave (tehnične risbe, načrti, skice, tabele, izvedenska mnenja, plastične predstavitve in druga dela enake narave).

Med avtorske stvaritve sodijo tudi CD-ROMi, video igrice, spletne strani, diagrami poteka, skice in načrti, programi, baze podatkov, itd.

Sestavine avtorskega dela

6. člen

- (1) Osnutek, sestavni deli in naslov avtorskega dela, ki so sami po sebi individualne intelektualne stvaritve, uživajo enako varstvo kot samo delo.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek ni dovoljeno jemati za naslov avtorskega dela naslova, ki je bil že uporabljen za kakšno avtorsko delo enake vrste, če bi tak naslov ustvaril ali utegnil ustvariti zmedo glede izvora dela.

Predelave avtorskih del

7. člen

- (1) Prevodi, priredbe, aranžmaji, spremembe in druge predelave prvotnega avtorskega dela ali drugega gradiva, ki so individualna intelektualna stvaritev, so samostojna avtorska dela.
- (2) S predelavo iz prejšnjega odstavka ne smejo biti prizadete pravice avtorja prvotnega dela.

Zbirke

8. člen

(1) Zbirke avtorskih del ali drugega gradiva, kot so enciklopedije, antologije, baze podatkov, zbirke dokumentov ipd., ki so po izbiri, uskladitvi ali razporeditvi vsebine individualne intelektualne stvaritve, so samostojna avtorska dela.

(2) Z uvrstitvijo prvotnih del v zbirko ne smejo biti prizadete pravice avtorjev teh del; z uvrstitvijo prvotnega gradiva v zbirko to gradivo ne postane varovano delo.

(3) Baze podatkov iz prvega odstavka tega člena so zbirke neodvisnih del, podatkov ali drugega gradiva v kakršnikoli obliki, ki je sistematično ali metodično urejeno in posamično dostopno z elektronskimi ali drugimi sredstvi.

(4) Varstvo po tem členu ne velja za računalniške programe, uporabljene za izdelavo ali delovanje elektronskih baz podatkov.

Nevarovane stvaritve

9. člen

(1) Avtorskoppravno niso varovane:

1. ideje, načela, odkritja;
2. uradna besedila z zakonodajnega, upravnega in sodnega področja;
3. ljudske književne in umetniške stvaritve.

(2) Prevodi besedil iz 2. točke prejšnjega odstavka so avtorskoppravno varovani, razen če so objavljeni kot uradna besedila.

AVTOR

Fizična oseba

10. člen

Avtor je fizična oseba, ki je ustvarila avtorsko delo.

Domneva avtorstva

11. člen

- (1) Za avtorja velja tisti, katerega ime, psevdonim ali znak je na običajen način naveden na delu ali pri objavi dela, dokler se ne dokaže nasprotno.
- (2) Če avtor ni znan po prejšnjem odstavku, se šteje, da je upravičen do uveljavljanja avtorskih pravic tisti, ki delo izda. Če tudi ta ni naveden, je upravičen tisti, ki je delo objavil.
- (3) Prejšnji odstavek neha veljati, ko se ugotovi avtor. Upravičenec iz prejšnjega odstavka mora koristiti iz avtorskih pravic prenesti na avtorja, če ni s pogodbo drugače določeno.

Domneva avtorstva

11. člen

- (1) Za avtorja velja tisti, katerega ime, psevdonim ali znak je na običajen način naveden na delu ali pri objavi dela, dokler se ne dokaže nasprotno.
- (2) Če avtor ni znan po prejšnjem odstavku, se šteje, da je upravičen do uveljavljanja avtorskih pravic tisti, ki delo izda. Če tudi ta ni naveden, je upravičen tisti, ki je delo objavil.
- (3) Prejšnji odstavek neha veljati, ko se ugotovi avtor. Upravičenec iz prejšnjega odstavka mora koristiti iz avtorskih pravic prenesti na avtorja, če ni s pogodbo drugače določeno.

Objava in izdaja

3. člen

- (1) Objava po tem zakonu pomeni, da je avtorsko delo ali predmet sorodne pravice z dovoljenjem upravičenca postalo dostopno javnosti*.
- (2) Izdaja po tem zakonu pomeni, da je zadostno število že izdelanih primerkov dela ali predmeta sorodne pravice z dovoljenjem upravičenca ponujenih javnosti* ali danih v promet.

*Javnost (2. člen): Izraza »javen« ali »javnost« po tem zakonu pomenita, da gre za večje število oseb, ki so izven običajnega kroga družine ali kroga osebnih znancev.

Domneva avtorstva

11. člen

- (1) Za avtorja velja tisti, katerega ime, psevdonim ali znak je na običajen način naveden na delu ali pri objavi dela, dokler se ne dokaže nasprotno.
- (2) Če avtor ni znan po prejšnjem odstavku, se šteje, da je upravičen do uveljavljanja avtorskih pravic tisti, ki delo izda. Če tudi ta ni naveden, je upravičen tisti, ki je delo objavil.
- (3) Prejšnji odstavek neha veljati, ko se ugotovi avtor. Upravičenec iz prejšnjega odstavka mora koristiti iz avtorskih pravic prenesti na avtorja, če ni s pogodbo drugače določeno.

Soavtorji

12. člen

- (1) Če je avtorsko delo, ki je bilo ustvarjeno v sodelovanju dveh ali več oseb, nedeljiva celota, pripada vsem soavtorjem nedeljiva avtorska pravica na tem delu.
- (2) Odločanje o uporabi takega dela pripada nerazdelno vsem soavtorjem, pri čemer posamezni soavtor tega ne sme preprečiti v nasprotju z načelom vestnosti in poštenja.
- (3) Deleži posameznih soavtorjev se določijo v sorazmerju z dejanskim prispevkom vsakega izmed njih k ustvaritvi avtorskega dela, če niso njihova medsebojna razmerja s pogodbo drugače določena.

Avtorji združenih del

13. člen

Določbe prejšnjega člena (12. člena) se smiselno uporabljajo tudi, kadar več avtorjev združi svoja dela zaradi skupne uporabe.

AVTORSKA PRAVICA

Izvor pravice

14. člen

Avtorska pravica pripada avtorju na podlagi same stvaritve dela.

Vsebina avtorske pravice

15. člen

Avtorska pravica je enovita pravica na avtorskem delu, iz katere izvirajo izključna osebnostna upravičenja (moralne avtorske pravice), izključna premoženjska upravičenja (materialne avtorske pravice) in druga upravičenja avtorja (druge pravice avtorja).

AVTORSKA PRAVICA

Izvor pravice

14. člen

Avtorska pravica pripada avtorju na podlagi same stvaritve dela.

Vsebina avtorske pravice

15. člen

Avtorska pravica je enovita pravica na avtorskem delu, iz katere izvirajo izključna osebnostna upravičenja (moralne avtorske pravice), izključna premoženjska upravičenja (materialne avtorske pravice) in druga upravičenja avtorja (druge pravice avtorja).

MORALNE AVTORSKE PRAVICE (1/4)

Vsebina

16. člen

Moralne avtorske pravice varujejo avtorja glede njegovih duhovnih in osebnih vezi do dela.

Pravica prve objave

17. člen

Avtor ima izključno pravico odločiti, ali, kdaj in kako bo njegovo delo prvič objavljeno.

MORALNE AVTORSKE PRAVICE (2/4)

Pravica priznanja avtorstva

18. člen

(1) Avtor ima izključno pravico do priznanja avtorstva na svojem delu.

(2) Avtor lahko določi, ali naj se pri objavi dela navede njegovo avtorstvo in s kakšno oznako.

Pravica spoštovanja dela

19. člen

Avtor ima izključno pravico, da se upre skazitvi in vsakemu drugemu posegu v svoje delo ali vsaki uporabi svojega dela, če bi ti posegi ali ta uporaba lahko okrnili njegovo osebnost.

MORALNE AVTORSKE PRAVICE (3/4)

Pravica skesanja*

20. člen

- (1) Avtor ima izključno pravico, da do imetnika materialne avtorske pravice slednjo prekliče, če ima za to resne moralne razloge in če predhodno imetniku povrne škodo, ki mu s tem nastane.
- (2) Z uveljavitvijo pravice skesanja materialna avtorska pravica imetnika ugasne.
- (3) Avtor mora imetniku povrniti primerno odškodnino. Imetnik mora v treh mesecih od prejema preklica sporočiti avtorju obseg svoje škode. Če tega ne stori, učinkuje pravica skesanja s potekom tega roka.

*66. člen: Pravica skesanja traja, dokler živi avtor.

MORALNE AVTORSKE PRAVICE (4/4)

Pravica skesanja (*nadaljevanje*)

20. člen

(4) Če želi avtor kasneje ponovno prenesti materialne avtorske pravice na svojem delu, mora v desetih letih po uveljavitvi pravice skesanja ta prenos prednostno in pod prejšnjimi pogoji ponuditi prvotnemu imetniku.

(5) Določbe tega člena ne veljajo za računalniške programe, avdiovizualna dela in baze podatkov.

Moralne avtorske pravice

Moralne avtorske pravice varujejo avtorja glede njegovih duhovnih in osebnih vezi do dela.

Ločimo:

- Pravico do prve objave

Avtor ima izključno pravico odločiti, ali, kdaj in kako bo njegovo delo prvič objavljeno;

- Pravica priznanja avtorstva

Avtor ima izključno pravico do priznanja avtorstva na svojem delu.

Avtor lahko določi, ali naj se pri objavi dela navede njegovo avtorstvo in s kakšno oznako.

- Pravica spoštovanja dela

Avtor ima izključno pravico, da se upre skazitvi in vsakemu drugemu posegu v svoje delo ali vsaki uporabi svojega dela, če bi ti posegi ali ta uporaba lahko okrnili njegovo osebnost.

- Pravica skesanja

Avtor ima izključno pravico, da do imetnika materialne avtorske pravice slednjo prekliče, če ima za to resne moralne razloge in če predhodno imetniku povrne škodo, ki mu s tem nastane. Pravica skesanja ne velja za računalniške programe, avdiovizualna dela in baze podatkov.

MATERIALNE AVTORSKE PRAVICE

Vsebina

21. člen

- (1) Materialne avtorske pravice varujejo premoženjske interese avtorja s tem, da avtor izključno dovoljuje ali prepoveduje uporabo svojega dela in primerkov svojega dela.
- (2) Če ni s tem zakonom drugače določeno, je uporaba avtorskega dela dopustna le, če je avtor v skladu s tem zakonom in pod pogoji, ki jih je določil, prenesel ustrezno materialno avtorsko pravico.

Azra, Đoni Štulić in veliki rock'n'roll rop Od takrat do večnosti, vmes pa bitka za milijone

Dejan Vodovnik, Zagreb ned., 25.03.2012

Đoni Štulić se je spet oglasil. Ne sam, ampak prek svojih odvetnikov, in od založbe Croatia Records zahteval najmanj 25 milijonov evrov odškodnine zaradi kratenja avtorskih pravic. Štulić je še sporočil, da je bil žrtev »velikega rock'n'roll ropa«.

»Za prodane izvode do leta 1990 zahtevam 12 milijonov evrov in 12-letne obresti na teh 12 milijonov, plus odškodnino za prevaro, krajo avtorskih pravic in za nezaslišano izkoriščanje v zadnjih dvanajstih letih. Gre za velik rock'n'roll rop,« je zapisal glasbenik.

In vojna, glasbena vojna, se je začela. Konca ji še zdaleč ni slutiti.

Primer kraje

Man at Work - Down Under

[http://www.news.com.au/entertainment/musi
c/men-at-works-colin-hay-says-down-under-
lawsuit-contributed-to-death-of-his-dad-and-
bandmate/news-
story/db47d17797386c960b7a7737974ea1c
e](http://www.news.com.au/entertainment/music/men-at-works-colin-hay-says-down-under-lawsuit-contributed-to-death-of-his-dad-and-bandmate/news-story/db47d17797386c960b7a7737974ea1ce)

Materialne avtorske pravice

22. člen

- (1) Uporaba dela v telesni obliki obsega zlasti pravico reproduciranja (23. člen).
- (2) Uporaba dela v netelesni obliki (priobčitev javnosti) obsega zlasti naslednje pravice:
 - 1. pravico javnega izvajanja (26. člen);
 - 2. pravico javnega prenašanja (27. člen);
 - 3. pravico javnega predvajanja s fonogrami in videogrami (28. člen);
 - 4. pravico javnega prikazovanja (29. člen);
 - 5. pravico radiodifuznega oddajanja (30. člen);
 - 6. pravico radiodifuzne retransmisije (31. člen);
 - 7. pravico sekundarnega radiodifuznega oddajanja (32. člen);
 - 8. pravico dajanja na voljo javnosti (32.a člen).

Materialne avtorske pravice

22. člen (*nadaljevanje*)

- (3) Uporaba dela v spremenjeni obliki obsega zlasti naslednje pravice:
1. pravico predelave (33. člen);
 2. pravico avdiovizualne priredbe (104. člen).
- (4) Uporaba primerkov avtorskega dela obsega naslednji pravici:
1. pravico distribuiranja (24. člen);
 2. pravico dajanja v najem (25. člen).

Materialne avtorske pravice

Pravica reproduciranja

23. člen

- (1) Pravica reproduciranja je izključna pravica, da se delo fiksira na materialnem nosilcu ali drugem primerku, in sicer neposredno ali posredno, začasno ali trajno, delno ali v celoti ter s kakršnimkoli sredstvom ali v katerikoli obliki.
- (2) Delo se reproducira zlasti v obliki grafičnega razmnoževanja, tridimenzionalnega razmnoževanja, zgraditve oziroma izvedbe arhitekturnega objekta, fotografiranja, tonskega ali vizualnega snemanja ter shranitve v elektronski obliki.

Materialne avtorske pravice

Pravica distribuiranja

24. člen

- (1) Pravica distribuiranja je izključna pravica, da se izvirnik ali primerki dela dajo v promet s prodajo ali drugačno obliko prenosa lastninske pravice ali s tem namenom ponudijo javnosti.
- (2) Pravica distribuiranja obsega tudi izključno pravico, da se primerki dela uvozijo v določeno državo zaradi nadaljnjega distribuiranja, ne glede na to, če so bili izdelani zakonito ali ne.

Materialne avtorske pravice

Pravica dajanja v najem

25. člen

- (1) Pravica dajanja v najem je izključna pravica, da se izvirnik ali primerki dela dajejo v rabo za določen čas ter za neposredno ali posredno gospodarsko korist.
- (2) Določbe prejšnjega odstavka ne veljajo za rabo:
1. arhitekturnih objektov;
 2. izvirnikov ali primerkov del uporabne umetnosti in industrijskega oblikovanja;
 3. izvirnikov ali primerkov del zaradi javne priobčitve;
 4. zaradi vpogleda na kraju samem;
 5. v okviru delovnega razmerja, če je raba namenjena izključno za izpolnjevanje obveznosti iz tega razmerja.

Materialne avtorske pravice

Pravica javnega izvajanja

26. člen

Pravica javnega izvajanja obsega izključne pravice, da se:

1. delo s področja književnosti javno recitira z živo izvedbo (pravica javnega recitiranja);
2. glasbeno delo priobči javnosti z živo izvedbo (pravica javnega glasbenega izvajanja);
3. delo priobči javnosti z odrsko uprizoritvijo (pravica javnega uprizarjanja).

Materialne avtorske pravice

Pravica javnega prenašanja

27. člen

Pravica javnega prenašanja je izključna pravica, da se recitacije, izvedbe ali uprizoritve dela prenašajo po zvočniku, zaslonu ali podobni napravi zunaj prvotnega prostora ali kraja.

Pravica javnega predvajanja s fonogrami in videogrami

28. člen

Pravica javnega predvajanja s fonogrami in videogrami je izključna pravica, da se recitacije, izvedbe ali uprizoritve dela, ki so posnete na fonograme ali videograme, priobčijo javnosti.

Materialne avtorske pravice

Pravica javnega prikazovanja

29. člen

Pravica javnega prikazovanja je izključna pravica, da se s tehničnimi sredstvi priobči javnosti avdiovizualno delo ali delo s področij fotografije, likovne umetnosti, arhitekture, urbanizma, uporabne umetnosti, industrijskega oblikovanja, kartografije in predstavitev znanstvene ali tehnične narave.

Materialne avtorske pravice

Pravica radiodifuznega oddajanja

30. člen

(1) Pravica radiodifuznega oddajanja je izključna pravica, da se delo priobči javnosti s pomočjo radijskih ali televizijskih programskih signalov, namenjenih javnosti, in sicer brezžično (vključno s satelitom) ali po žici (vključno s kablom ali mikrovalovnim sistemom).

(2) Priobčitev javnosti po satelitu iz prejšnjega odstavka je podana, kadar se pod nadzorom in odgovornostjo RTV organizacije pošiljajo programski signali, namenjeni javnosti, v neprekinjeno komunikacijsko verigo, ki vodi k satelitu in nazaj na zemljo.

(3) Če so programski signali kodirani, se šteje, da je prišlo do priobčitve javnosti v smislu prejšnjega odstavka pod pogojem, da so s strani RTV organizacije ali z njenim soglasjem javnosti zagotovljena sredstva za dekodiranje.

Materialne avtorske pravice

Pravica radiodifuzne retransmisije

31. člen

Pravica radiodifuzne retransmisije je izključna pravica, da se sočasno, nespremenjeno in neskrajšano priobči javnosti neko radiodifuzno oddajano delo:

1. če jo vrši druga RTV organizacija od prvotne; ali
2. če gre za prenos po kablu ali mikrovalovnem sistemu, pa gre za več kot 100 kabelskih priključkov ali je delo prvotno oddajano iz druge države (kabelska retransmisija).

Materialne avtorske pravice

Pravica sekundarnega radiodifuznega oddajanja

32. člen

Pravica sekundarnega radiodifuznega oddajanja je izključna pravica, da se priobči javnosti neko radiodifuzno oddajano delo po zvočniku, zaslonu ali podobni napravi.

Materialne avtorske pravice

Pravica dajanja na voljo javnosti

32a. člen

Pravica dajanja na voljo javnosti je izključna pravica, da se po žici ali brezžično, delo naredi dostopno javnosti na način, ki omogoča posameznikom dostop do njega s kraja in v času, ki ju sami izberejo ali da se delo pošlje posamezniku na podlagi ponudbe, ki je namenjena javnosti.

Materialne avtorske pravice

Pravica predelave

33. člen

- (1) Pravica predelave je izključna pravica, da se neko prvotno delo prevede, odrsko priredi, glasbeno aranžira, spremeni ali kako drugače predela.
- (2) Pravica iz prejšnjega odstavka se nanaša tudi na primere, ko se prvotno delo v nespremenjeni obliki vključi ali vgradi v novo delo.
- (3) Avtor prvotnega dela obdrži izključno pravico do uporabe svojega dela v predelani obliki, če ni s tem zakonom ali s pogodbo drugače določeno.

Materialne avtorske pravice

Pravica avdiovizualne priredbe

104. člen

- (1) Pravica avdiovizualne priredbe je izključna pravica, da se prvotno delo predela ali vključi v avdiovizualno delo.
- (2) S sklenitvijo pogodbe o avdiovizualni priredbi se šteje, da je avtor prvotnega dela izključno in neomejeno prenesel na filmskega producenta pravico predelave in vključitve prvotnega dela v avdiovizualno delo, svoje materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja na tem avdiovizualnem delu, njegovem prevodu, njegovih avdiovizualnih predelavah ali na fotografijah, nastalih v zvezi s produkcijo avdiovizualnega dela, če ni s pogodbo drugače določeno.

Materialne avtorske pravice

Pravica avdiovizualne priredbe

104. člen (*nadaljevanje*)

(3) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka obdrži avtor prvotnega dela:

1. izključno pravico do nadaljnje predelave avdiovizualnega dela v kakšno drugo umetniško obliko;
2. izključno pravico do nove avdiovizualne priredbe prvotnega dela, vendar po preteku desetih let od sklenitve pogodbe iz prejšnjega odstavka;
3. pravico do primernega nadomestila od filmskega producenta za vsakokratno dajanje v najem videogramov avdiovizualnega dela.

(4) Avtor prvotnega dela se ne more odpovedati pravicam iz prejšnjega odstavka.

Pravica do nadomestila (1/3)

37. člen

(1) Avtor ima pravico do pravičnega nadomestila za tonsko ali vizualno snemanje in za fotokopiranje svojega dela, ki se izvrši pod pogoji privatne ali druge lastne uporabe iz 50. člena tega zakona.

(2) Nadomestilo iz prejšnjega odstavka za tonsko in vizualno snemanje se plačuje:

1. pri prvi prodaji ali uvozu novih naprav za tonsko in vizualno snemanje, in
2. pri prvi prodaji ali uvozu novih praznih nosilcev zvoka ali slike.

Pravica do nadomestila (2/3)

37. Člen *(nadaljevanje)*

(3) Nadomestilo iz prvega odstavka tega člena za fotokopiranje se plačuje:

1. pri prvi prodaji ali uvozu novih naprav za fotokopiranje, in
2. od fotokopij, narejenih za prodajo, in sicer mesečno glede na njihovo verjetno število.

(4) Za namen tega zakona se kot uvoz šteje sprostitvev blaga v prost promet v skladu s carinskimi predpisi Evropske skupnosti ter vsak vnos na ozemlje Republike Slovenije iz drugih držav članic Evropske unije.

Pravica do nadomestila (3/3)

37. Člen *(nadaljevanje)*

(5) S fotokopiranjem po tem členu so izenačene druge podobne tehnike reproduciranja, z napravami za tonsko in vizualno snemanje so izenačene druge naprave, ki omogočajo isti učinek.

(6) Pravica nadomestila iz prvega odstavka tega člena ne more biti predmet odpovedi, razpolaganja med živimi in izvršbe.

PROSTA UPORABA

Pravica do obveščnosti

48. člen

(1) Zaradi pridobitve informacije javnega značaja je prosto:

1. pri obveščanju o dnevnih dogodkih reproducirati dela, ki se vidijo ali slišijo ob poteku tega dogodka;
2. pripraviti in reproducirati povzetke izdanih časopisnih in podobnih člankov v pregledih tiska;
3. reproducirati javne politične govore in javne govore na obravnavah pred državnimi, cerkvenimi in podobnimi organi;
4. uporabiti dnevne novice in vesti, ki imajo naravo tiskovnega poročila.

PROSTA UPORABA

Pravica do obveščnosti

48. člen (*nadaljevanje*)

- (2) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za javno priobčitev navedenih del.
- (3) V primerih iz prejšnjih odstavkov je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

PROSTA UPORABA

Pouk

49. člen

(1) Za namene pouka je prosto:

1. javno izvajanje objavljenih del v obliki neposrednega pouka;
 2. javno izvajanje objavljenih del na brezplačnih šolskih slovesnostih pod pogojem, da izvajalci ne prejmejo plačila;
 3. sekundarno radiodifuzno oddajanje RTV šolskih oddaj.
- (2) V primerih iz prejšnjega odstavka je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

Citati

51. člen

- (1) Navajanje odlomkov objavljenega dela ali posamičnih objavljenih del s področij fotografije, likovne umetnosti, arhitekture, uporabne umetnosti, industrijskega oblikovanja in kartografije je prosto, če je to potrebno z namenom ponazoritve, soočenja ali napotitve.
- (2) V primerih iz prejšnjega odstavka je treba navesti vir in avtorstvo dela, če je navedeno na uporabljenem delu.

AVTORSKA PRAVICA V PRAVNEM PROMETU

68. člen - Dedovanje avtorske pravice

Avtorska pravica kot celota, razen pravice skesanja, je predmet dedovanja.

69. člen - Neprenosljivost avtorske pravice kot celote

Avtorska pravica kot celota ni prenosljiva.

70. člen - Prenos posamičnih avtorskih pravic

(1) Avtor ne more prenesti na druge osebe moralnih avtorskih pravic.

(2) Avtor lahko s pogodbo ali drugim pravnim poslom prenese na druge osebe posamične materialne avtorske pravice in druge pravice avtorja, če ni s tem zakonom drugače določeno.

AVTORSKA PRAVICA V PRAVNEM PROMETU

(nadaljevanje)

71. člen - Izvršba

(1) Na avtorsko pravico, na nedokončana dela in na neobjavljene izvirnike ni mogoče seči s prisilno izvršbo.

(2) S prisilno izvršbo je mogoče seči samo na premoženjske koristi, ki izvirajo iz avtorske pravice.

Ničnost

79. člen

Nično je določilo, s katerim avtor prenaša na drugo osebo:

1. avtorsko pravico kot celoto;
2. moralne avtorske pravice;
3. materialne avtorske pravice na vseh svojih prihodnjih delih;
4. materialne avtorske pravice za neznane oblike uporabe svojega dela.

Trajanje avtorskih pravic

- Avtorske pravice so veljavne precej časa.
- V večini primerov celotno življenje avtorja +70 let.
- V primeru, ko ustvari avtorsko delo poslovni subjekt pa med 70 in 120 let (odvisno od države).

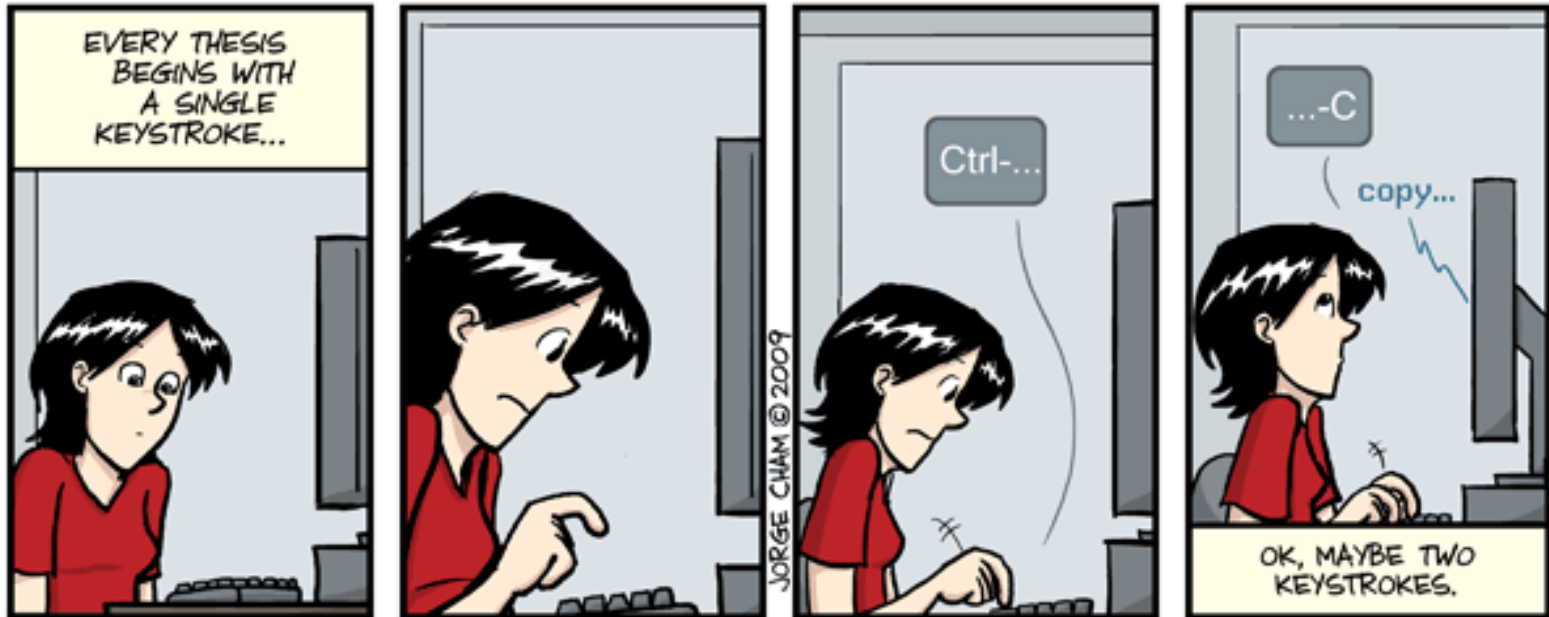
Sorodne pravice

Izraz sorodne pravice se v skrajšani obliki uporablja za tiste pravice, ki so sorodne avtorskim.

Nosilci sorodnih pravic so izvajalci, proizvajalci fonogramov, filmski producenti, RTV

Organizacije, založniki in izdelovalci podatkovnih baz.

Premislite preden ...

Ukrepi proti kraji

Ukrepi proti ponarejanju

DIDAKTIČNA IGRA

LIKI
IN
BARVE

Stopnje

1. STOPNJA

2. STOPNJA

3. STOPNJA

4. STOPNJA

5. STOPNJA

SESTAVLJANJE

TRENUTNA

NAJA

VSE

POGOJEVANJE

Nastavitve

☒ Nagrada

☐ Navodila

☒ ESC tipka

☒ Tipka za izhod

☒ Zvok

☒ Sestavljanje

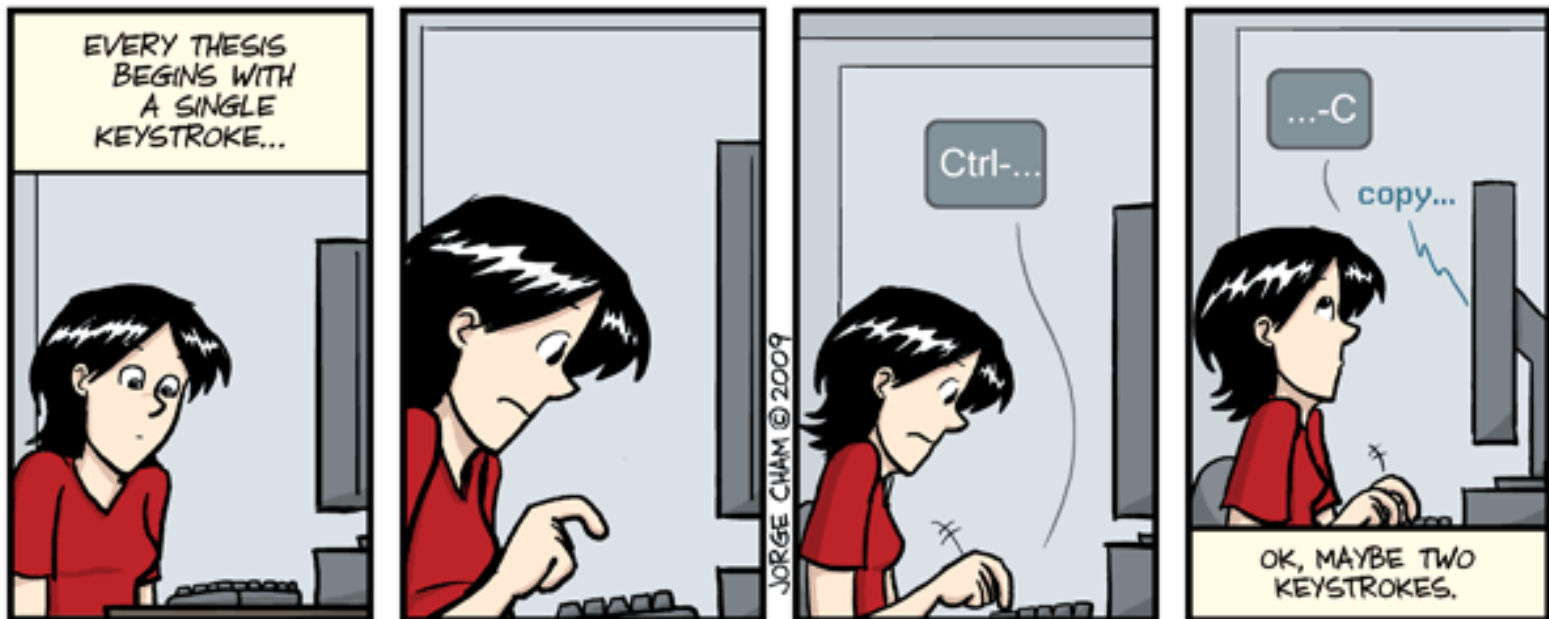
☒ Prenos pri sešteranju

☒ Prenos pri odštevanju

MOJA
PRVA
ŠTEVILA

Copyright (c) KOLE Didaktične igre, Ljubljana, 1994
Copyright (c) ALEJA SOFT d.o.o., Kranj, 1994

WWW.PHDCOMICS.COM

... kako enostavno!